

На основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/2023) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ
О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА
РАЗВОЈНА ШАНСА – ЛИНИЈА ЗА ПРЕРАЂИВАЧКУ ИНДУСТРИЈУ У 2024.
ГОДИНИ

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број:
У Београду,

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Милош Вучевић, с.р.

ПРОГРАМ РАЗВОЈНА ШАНСА – ЛИНИЈА ЗА ПРЕРАЂИВАЧКУ ИНДУСТРИЈУ У
2024. ГОДИНИ

1. ПРЕДМЕТ

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведених средстава, 600.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију (у даљем тексту: Програм).

Средства за реализацију Програма представљају *de minimis* помоћ. Подстицаји који се додељују на основу Програма представљају наменска бесповратна средства, субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 - др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, начин реализације и праћење реализације Програма. Изрази којима се у Програму означавају лица односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени. У циљу праћења развоја женског предузетништва у Републици Србији, обавезно је вођење евиденције корисника програма са аспекта родне равноправности.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Развојном агенцијом Србије (у даљем тексту: Развојна агенција) и Банком Поштанска штедионица а.д. (у даљем тексту: Банка).

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма јесте подршка инвестицијама у прерађивачкој индустрији и подстицај бржем привредном развоју.

Специфични циљеви Програма су:

- 1) повећање вредности и обима производње и промета прерађивачке индустрије;
- 2) подршка за инвестиције у изградњу и проширење производних капацитета прерађивачке индустрије и
- 3) јачање конкурентности прерађивачке индустрије.

3. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за суфинансирање набавке опреме, некретнина и постројења и то:

1. нове опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара, и то:

- 1.1 производне опреме и/или машина;

- 1.2 доставних возила за превоз сопствених производа и других транспортних средстава која се користе у процесу производње;

- 1.3 делова, специјализованих алата за машине;

- 1.4 машина и опреме за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката производње;

2. куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала.

Средства за реализацију Програма се не могу користити за:

- 1) порез на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ);
- 2) покривање трошкова који су у вези са набавком опреме као што су: царински и административни трошкови, трошкови транспорта, шпедиције, складиштења и манипулације и др;
- 3) покривање трошкова који су у вези са одобравањем и спровођењем банкарског кредита, као што су трошкови: камате, трошак кредитног бироа за корисника, уписа залог у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР), осигурања покретности, курсних разлика и сл;
- 4) рефундацију средстава за већ набављену (авансирану, плаћену или испоручену) опрему;
- 5) зајмове и рате за отплату кредита, као и за репрограм кредита;
- 6) набавку опреме коју подносилац захтева за доделу бесповратних средстава сам производи;
- 7) остале трошкове који нису у складу са наменом Програма.

Сврха и намена инвестиционог улагања мора бити у складу са природом делатности привредног субјекта.

Средства по овом програму не могу се користити за набавку опреме/некретнине преваходно намењене даљем изнајмљивању или опреме која ради на принципу самоуслуживања, као ни у сврху спекулативних радњи.

Средства се не могу користити за набавку ручног алата, као ни лаког теретног возила врста Н1.

Трошкови монтаже, инсталирања опреме и обуке могу бити признати уколико су исказани као посебне ставке на истој профактури.

Опрема која је предмет Програма, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљена од физичког лица, осим ако је продавац опреме предузетник.

Производни простор или пословни простор који је у саставу производног простора, или простор за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала чија је куповина предмет финансирања овог програма се мора користити за сопствене потребе и у складу са наменом.

Опрема/некретнина не сме да буде испоручена нити плаћена односно грађевински радови реализовани и плаћени делимично или у целости пре датума доношења решења о додели бесповратних средстава.

4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Програм је намењен само за инвестиционо улагање укупне вредности преко 15.000.000,00 динара.

Привредни субјекти који испуне услове Програма и којима Банка условно одобри кредит, могу остварити право на суфинансирање до 50% нето вредности инвестиционог улагања.

Привредни субјект је у обавези да обезбеди сопствено учешће у висини 5% нето вредности инвестиционог улагања, док ће се преосталих 45% нето вредности инвестиционог улагања обезбедити из кредита Банке.

Максималан износ одобрене бесповратне помоћи не може бити већи од 15.000.000,00 динара, нити мањи од 7.500.000,00 динара.

Нето вредност је вредност инвестиционог улагања исказаног у профактури/предуговору/понуди за извођење радова, са укљученим трошковима монтаже, инсталације и обуке, која не укључује ПДВ, трошкове транспорта, као ни било које друге трошкове који су у вези са инвестиционим улагањем.

Набавна цена опреме у профактури домаћих добављача мора бити исказана у динарима. У случају набавке производне опреме из иностранства, нето вредност исказана у страној валути у профактури, прерачунава се према средњем курсу Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС) на дан издавања профактуре.

Све евентуалне касније настале негативне курсне разлике у случају набавке опреме из иностранства сноси подносилац захтева.

Када је укупна нето вредност инвестиционог улагања виша од 30.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код Банке.

Привредни субјекти морају и да обезбеде средства у висини ПДВ исказаног по профактури.

Банка може увећати износ кредита у висини ПДВ на захтев привредног субјекта.

5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

5.1. Корисници бесповратних средстава

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају: 1) правна лица, регистрована у АПР као привредна друштва, или задруге, која су разврстана на микро, мала и средња правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 - др. закон) према финансијским извештајима за 2023. годину, а која своју делатност обављају у оквиру сектора прерађивачке индустрије и 2) предузетници регистровани у АПР.

Услов да задруга користи средства Програма јесте да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама („Службени гласник РС”, број 112/15) и да се подвргла задружној ревизији у последње две године.

5.2. Услови које морају да испуне привредни субјекти - подносиоци захтева за доделу бесповратних средстава

- 1) да су поднели попуњен захтев за доделу бесповратних средстава, и захтев за кредит за потребном документацијом Банци;
- 2) за привредне субјекте који обављају производну делатност, а код АПР имају регистровану шифру делатности различиту од дозвољених делатности доставити:
 - 2.1 слике погона постојећих машина;
 - 2.2 картице основних средстава, на дан 31.12.2023. године на којима је обележена опрема која се користи за обављање делатности која се доказује и за коју су достављене слике;
 - 2.3 три фактуре за испоручен сопствени производ, из претходне две године, на износе веће од 100.000,00 динара, за различите купце, који нису у групи повезаних лица.
- 3) да су регистровани у АПР у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, најкасније 31. децембра 2022. године;
- 4) да нису разврстани као велико правно лице у складу са Законом о рачуноводству према финансијским извештајима за 2023. годину;
- 5) да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;
- 6) да су измирили доспеле обавезе јавних прихода;
- 7) да су у већинском приватном власништву;
- 8) да нису у групи повезаних лица, у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и

109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству;

9) да повезана лица подносиоца захтева нису примила државну помоћ по овом програму;

10) да су привредна друштва, задруге и предузетници, према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: ЦРОСО) о броју радника, на дан 31. децембар 2023. године имали најмање пет запослених на неодређено време;

11) да не обављају производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним, или ону делатност за коју није дозвољена додела државне помоћи, односно да обављају неку од делатности које се односе на производњу прехранбених производа, текстила, производа од гуме и пластике, металску индустрију, дрвну индустрију, производњу БИО пластике или се у производном процесу користи БИО пластика као репроматеријал, као и остале делатности које припадају Сектору Ц – прерађивачка индустрија, изузев следећих: 1200 - Производња дуванских производа, 1820 - Умножавање снимљених записа, 19 - Производња кокса и деривата нафте, 2051 - Производња експлозива, 2060 – Производња вештачких влакана, 2410 - Производња сировог гвожђа, челика и феролегура, 2446 - Производња нуклеарног горива, 2540 - Производња оружја и муниције, 304 - Производња борбених војних возила;

12) да испуњавају све услове дефинисане у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА;

13) да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2024, 2023. и 2022. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и *de minimis* помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

14) да нису у тешкоћама према следећој дефиницији:

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњорочно, угрозили његов опстанак.

Привредни субјект је у тешкоћама:

– ако је одговорност за његове дугове ограничена, а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

– ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

– ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан услов из става 1. ове тачке, ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;

15) да се на основу расположивих информација може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију, а реализација инвестиције не носи репутациони ризик;

16) да се опрема и непокретност набавља односно радове изводи само кредибилни добављач/извођач радова. Продавац опреме мора бити произвођач опреме, увозник или

дистрибутер опреме. Продавац опреме и непокретности односно извођач радова не сме бити повезано лице са корисником бесповратних средстава у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама. Уколико је опрема домаћег порекла мора бити набављена директно од произвођача). Продавац непокретности може бити и физичко лице, док извођач радова и добављач опреме мора бити предузетник или привредно друштво;

17) уколико је предмет инвестиционог улагања доградња, реконструкција, адаптација, санација, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала, неопходно је да објект на коме се наведени радови обављају буде у власништву привредног субјекта;

18) да привредни субјект има обезбеђен слободан производни простор и све услове за инсталирање и стављање у функцију производне опреме која се набавља односно да је земљиште на коме се објект гради у власништву привредног субјекта;

19) да привредни субјект испуњава све услове из важећих прописа који се односе на обављање предметне делатности, укључујући прописе у области заштите животне средине, радног законодавства и безбедности на раду;

20) да је привредни субјект испунио преузете обавезе, уколико је био корисник програма овог министарства из претходних година;

21) да привредном субјекту није изречена трајна или привремена правноснажна мера забране обављања делатности у последње две године;

22) да предмет финансирања за који се конкурише неће бити финансиран делимично или у целости из било ког другог извора јавних средстава, као и да нису конкурисали или већ добили средства за исто инвестиционо улагање по другим програмима финансијске подршке у виду бесповратних средстава из Буџета Републике Србије у 2024. години;

23) уколико је предмет инвестиционог улагања извођење грађевинских радова, неопходан услов је да постоји издата грађевинска дозвола односно доказ да је привредни субјект који за средства конкурише поднео захтев за издавање исте.

5.3. Обавезе корисника бесповратних средстава

Корисник средстава је дужан да инвестиционо улагање за које су му одобрена средства заврши одмах по уплати бесповратних средстава, а најкасније до 31. децембра 2025. године.

Корисник средстава не може у року од две године од дана закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји) о додели бесповратних средстава да:

- обрише из регистра предузетничку радњу, односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва,
- отуђи, односно прода или заложи предмет инвестиционог улагања, нити да исти да у закуп,

без обзира на могућност превремене отплате кредита, што контролишу Банка и Развојна агенција и о томе извештавају Министарство.

У случају непоштовања обавеза дефинисаних уговором о додели бесповратних средстава, корисник је у обавези да врати одобрена бесповратна средства увећана за законску затезну камату која се обрачунава од датума исплате средстава кориснику.

У случају да наступи немогућност испуњења уговора, за коју не одговара ниједна уговорна страна, приступиће се споразумном раскиду уговора којим ће стране регулисати последице раскида, применом одредаба Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ”, број 31/93 и „Службени гласник РС”, број 18/20) којима је уређен институт немогућности испуњења.

Корисник средстава је у обавези да благовремено достави Банци, за потребе контроле, доказе за проверу утрошка одобрених бесповратних средстава, као и да у периоду од две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји), за потребе наменске контроле, обезбеди све неопходне услове и документацију.

Корисник средстава је дужан да, у случају наступања непредвиђених околности које су довеле до одступања од услова дефинисаних у решењу о додели бесповратних средстава, достави преко Банке захтев за измену првобитно одобреног решења или захтев за одустајање од првобитно одобреног решења (у целости или делимично) и да електронским путем о томе обавести Министарство и Развојну агенцију, након чега Комисија за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем образује министар привреде, одлучује о предметном захтеву.

Корисник средстава је у обавези да Министарству, Развојној агенцији, акредитованим регионалним развојним агенцијама и Комисији за контролу државне помоћи, у циљу праћења коришћења средстава, омогући надзор у свакој фази реализације активности тако што ће у сваком моменту бити омогућена контрола реализације активности и увид у финансијску документацију.

6. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

6.1. Обавезујући услови кредитирања за Банку

Обавезујући услови за Банку су да се кредити одобравају под следећим условима:

Рочност	Ефективна каматна стопа (ЕКС)	
	Динарски	Валутна клаузула (ЕУР)
	варијабилна	варијабилна
1. 48 месеци	3м Белибор + 2,3 пп	6м Еурибор + 2,4пп
2. 60 месеци	3м Белибор + 2,4 пп	6м Еурибор + 2,5пп
3. 72 месеца	3м Белибор + 2,5 пп	6м Еурибор + 2,6пп
4. 84 месеца	3м Белибор + 2,6 пп	6м Еурибор + 2,7пп

- период почека – годину дана;
- максимална рочност кредита је 60 месеци за набавку нове опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара;
- максимална рочност кредита је 84 месеца за куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала;
- примарно средство обезбеђења кредита је залога над купљеном опремом или на покретној имовини која није предмет куповине;
- искључује се хипотека као средство обезбеђења осим ако се односи на хипотеку која је раније узета као обезбеђење по другом кредиту (неискоришћен постојећи кредитни лимит);
- у случају куповине, изградње, доградње, реконструкције, адаптације, санације, инвестиционог одржавања производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала, хипотека на објектима која су предмет инвестиционог улагања, је обавезно средство обезбеђења;

- искључује се депозит као средство обезбеђења средстава (осим као привремено обезбеђење до тренутка успостављања залоге на опреми);
- искључује се забрана расподеле добити привредног субјекта до отплате кредита;
- искључују се трошкови обраде кредита;
- привредни субјекти могу отплатити кредит превремено у односу на рок који је дефинисан у уговору са Банком, с тим да уколико превремену отплату изврше у току прве трећине трајања периода отплате, дужни су да врате целокупан износ одобренх бесповратних средстава;
- искључује се могућност наметања додатних услова, од стране Банке, клијентима који конкуришу за овај програм у односу на услове који већ важе за клијенте који користе друге инвестиционе кредите исте Банке (нпр. условљавање величине промета преко Банке и сл.).

6.2. Уговор о реализацији Програма

По усвајању Програма, Министарство ће потписати уговор о реализацији Програма са Развојном агенцијом, којим ће се на Развојну агенцију пренети обавеза закључивања уговора, у своје име а за рачун Министарства, о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, преноса средстава на наменске рачуне привредних субјеката, другостепене контроле наменског коришћења бесповратних средстава након пријема писаног обавештења Банке о могућим неправилностима, као и контроле наменског коришћења бесповратних средстава код привредних субјеката који су превремено отплатили средства кредита код Банке.

Министарство ће такође, потписати тројни уговор о његовој реализацији са Развојном агенцијом и Банком. Овим уговором ће на Банку бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, наменске контроле и редовног извештавања Министарства и Развојне агенције о реализацији Програма, као и о евентуалним неправилностима и злоупотребима.

Министарство ће, по закључењу уговора са Развојном агенцијом и Банком, пренети средства за реализацију Програма Развојној агенцији на подрачун за посебне намене група подрачуна 764 - Рачуни за посебне намене установа и других правних лица из области других делатности, код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

6.3. Подношење захтева за доделу бесповратних средстава

Министарство ће, након усвајања Програма, објавити јавни позив привредним субјектима за доделу бесповратних средстава у најмање једном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, информација о начину спровођења Програма, као и конкурсна документација, биће објављени на интернет страници Министарства: www.privreda.gov.rs и Развојне агенције: www.ras.gov.rs, као и на Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније до 31. маја 2025. године.

Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси истовремено са захтевом за кредит у експозитури/филијали Банке и то достављањем попуњеног О1 Обрасца -Захтев за доделу бесповратних средстава, заједно са пратећом документацијом, којом се доказује испуњеност услова из одељка 5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ, пододељака 5.1. и 5.2. Програма.

Банка ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава за инвестиционо улагање и то за ону делатност за коју су доставили доказ да је обављају.

6.4. Поступак доделе, уговарања и исплате бесповратних средстава

Услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитним средствима претходно предложен за одобрење од стране Банке.

Након пријема захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, Банка оцењује поднети захтев за кредит привредног субјекта и доноси прелиминарну одлуку о прихватању, одбијању или одбацивању захтева.

Све примљене захтеве за доделу бесповратних средстава који су условно кредитно одобрени, уз сву потребну документацију, Банка на недељном нивоу доставља Комисији.

Решење о прихватању/одбијању или одбацивању захтева за доделу бесповратних средстава се доставља кориснику, Развојној агенцији и Банци. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава обавезно садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

У року од осам дана од дана пријема решења, Развојна агенција и Банка обавештавају привредни субјект и у року од 15 дана од дана достављања решења закључују уговор о додели бесповратних средстава, односно уговор о кредиту са привредним субјектом.

Корисници ће уз решење о додели бесповратних средстава добити уговор о додели бесповратних средстава које ће, након потписивања, вратити Развојној агенцији. Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране директора Развојне агенције. Сматраће се да су одустали од додељених средстава они привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава у предвиђеном року нити су благовремено уложили жалбу на решење. У том случају Министарство ће донети решење о поништавању решења о додели бесповратних средстава. Одложни услов за ступање на снагу уговора између корисника и Развојне агенције је закључење уговора између корисника и Банке, те уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Банком, уговор закључен са Развојном агенцијом неће производити правна дејства.

Уговор о додели бесповратних средстава нарочито садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намене за које се средства додељују, начин преноса бесповратних средстава, обавезу корисника да уколико средства буџета не искористи наменски мора да иста врати у складу са уговором, обавезу корисника да инвестиционо улагање оконча најкасније до 31. децембра 2025. године, као и временски оквир у ком привредни субјект предмет инвестиционог улагања не сме да отуђи нити исти да у најам.

Уз уговор се прилаже и бланко меница привредног субјекта корисника бесповратних средстава, на начин и према условима који су дефинисани уговором, а која служи као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава у случају да се утврди ненаменско трошење средстава или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји), уколико је корисник средстава испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев корисника, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства.

У року од пет дана од дана закључења уговора са Банком, привредни субјект дужан је да уплати уговорено учешће, односно учешће одређено у складу са одељком 4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава, Развојна агенција ће, у року од 15 дана, од дана када је информација о извршеној уплати сопственог учешћа

корисника, достављена од стране Банке, преносити одобрена бесповратна средства на посебан, наменски рачун привредног субјекта.

У случају да је предмет инвестиционог улагања извођење грађевинских радова, неопходан услов за потписивање уговора јесте достављање грађевинске дозволе уколико иста већ није достављена.

Након доношења решења Комисије рок за инвестиционо улагање, који је наведен у профактури односно предуговору односно понуди за извођење грађевинских радова, као и добављач/извођач радова, не могу се мењати осим у посебно оправданим случајевима на образложен захтев корисника. Уколико је захтев оправдан, Комисија доноси решење о измени претходно донетог решења о додели бесповратних средстава, а Развојна агенција, у складу са тим, потписује анекс Уговора са крајњим корисником.

6.5. Рад Комисије

Комисија врши прегледање, финалну контролу формалне исправности и одлучује о прихватању захтева и додели бесповратних средства према редоследу пријема захтева у Министарство.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности захтева дефинисани су у одељку 5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ, подељцима 5.1. и 5.2. Програма. У току поступка одлучивања о додели бесповратних средстава користиће се подаци из регистара и евиденција надлежних органа: АПР, ЦРОСО и Пореске управе.

Ради потпунијег сагледавања испуњености критеријума, Комисија може преко Банке да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Тражену допуну документације потребно је доставити од стране Банке најкасније 15 дана од дана разматрања предметног захтева на седници Комисије, а привредни субјект је у обавези да тражену допуну документације достави банци најкасније седмог дана од дана када је примио обавештење о потребној допуни документације од стране Банке. Уколико се тражена допуна документације не достави у овом року, Комисија ће решењем одбацити захтев.

Комисија може захтев одобрити у целости или делимично, односно одбити или одбацити.

Комисија задржава право да не додели бесповратна средства, односно донесе решење о одбијању захтева у случају сумње у веродостојност документације, репутациони ризик привредног субјекта, као и сумње да се опрема/некретнина набавља односно грађевински радови изводе у циљу спекулативних радњи, а не остваривања специфичних циљева Програма.

Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама решења о додели бесповратних средстава услед наступања непредвиђених околности. Комисија може одобрити продужетак рока за реализацију инвестиционог улагања, који може бити дужи од рока који је дефинисан Програмом, промену добављача/ извођача радова или опреме, али не и функционалне намене опреме која је предмет кредитирања. У ситуацији када Комисија одлучује о захтеву за измену решења, Комисија не може да повећава износ бесповратних средстава који је одобрен првобитним решењем. Уколико се изменом решења повећава укупна нето вредност инвестиционог улагања, привредни субјект има обавезу да разлику у односу на претходну укупну нето вредност инвестиционог улагања финансира из сопствених средстава.

Код наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), услед којих је дошло до уништења предмета финансирања, корисник је дужан да о томе обавести Министарство и Развојну агенцију и достави одговарајућу потврду надлежног органа, осигуравајућег друштва или неког другог правног лица којим се доказује наступање ванредне околности, док о евентуалном даљем поступању у вези са претходно

одобреним захтевом корисника одлучује министар на основу извештаја добијеног од стране Развојне агенције и извештаја са обављене теренске контроле.

У случају када, након доношења Решења, Комисија дође до сазнања на основу којих се доводи у сумњу веродостојност документације и чињеница, на основу којих је Комисија донела Решење о додели бесповратних средстава, Министар задржава право да по службеној дужности, донесе Решење којим ће поништити претходно донето решење о додели бесповратних средстава. У случају да је уговор о додели бесповратних средстава у међувремену потписан са корисником, Развојна агенција ће раскинути наведени уговор и тражити повраћај бесповратних средстава од корисника.

6.6. Поступак по жалби

Привредни субјекти чије је захтеве Комисија одбила или одбацила у складу са одељком 6.5 став 3. Програма, имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, у складу са Упутством о начину спровођења Програма.

О жалби одлучује министар у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Банка и Развојна агенција у сарадњи са Министарством.

Непосредно након реализације инвестиционог улагања, корисник средстава доставља Банци доказе о реализацији у виду документације чији ће садржај бити дефинисан Упутством за спровођење Програма, као и уговором.

Непосредно након реализације инвестиционог улагања од стране привредног субјекта, у циљу провере наменског утрошка средстава, Банка врши прву, теренску контролу.

Све извештаје о спроведеној теренској контроли, са пратећом документацијом, Банка доставља Развојној агенцији, непосредно по извршеној теренској контроли, а за инвестициона улагања завршена у децембру најкасније до 31. јануара 2026. године.

За привредне субјекте којима је Комисија одобрила продужетак рока за реализацију инвестиционог улагања, услед наступања непланираних околности, крајњи рок за теренску контролу и доставу Развојној агенцији, документације из става 2 овог одељка са извештајем о спроведеној теренској контроли је месец дана од датума који је дефинисан анексом уговора.

Банка, врши другу контролу, у циљу провере да предмет инвестиционог улагања није отуђен две године од године у којој склопљен уговор о додели бесповратних средстава (односно анекс уговора). Привредни субјект је дужан да достави Банци картицу основних средстава на дан 31. децембра последње године која се контролише и електронски потписану изјаву привредног субјекта, на исти датум, да је предмет инвестиционог улагања у његовом власништву, односно да га није отуђио, најкасније до 31. јануара наредне године. Банка је у обавези да наведену документацију достави Развојној агенцији најкасније до 28. фебруара исте године.

Развојна агенција има обавезу да изврши контролу свих извештаја са прве и друге контроле извршених у претходној години као и пратеће документације достављене од стране Банке, и да о томе достави извештај Министарству најкасније до 31. марта исте године.

За превремено отплаћене кредите, Развојна агенција има обавезу да изврши другу контролу две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји) и о томе достави извештај Министарству.

У реализацији контроле наменског коришћења средстава техничку помоћ Развојној агенцији пружају акредитоване регионалне развојне агенције.

У случају да Банка уочи неправилности или злоупотребе, Развојна агенција ће по пријему писаног обавештења Банке о томе, извршити другостепену контролу наменског коришћења. Такође, Развојна агенција има обавезу да изврши другостепену теренску контролу по случајном избору корисника (а не мање од 1% од укупног броја одобрених захтева) у току прве године од године склапања уговора о додели бесповратних средстава (односно анекса уговора).

Уколико Развојна агенција у поступку контроле, утврди неправилности које се не могу решити споразумно, односно непридржавање уговора или неке друге злоупотребе, доставиће привредном субјекту обавештење о раскиду уговора. Развојна агенција ће привредном субјекту који не изврши повраћај средстава у предвиђеном року активирати менице као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава.

Развојна агенција ће по закључењу свих уговора, а најкасније до 31. јула 2025. године, доставити финални извештај о реализацији Програма из претходне године Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Развојна агенција ће неутрошена средства пренети у буџет Републике Србије, најкасније до 15. августа 2025. године, сем уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију Програма за исте намене.

Развојна агенција ће на својој интернет страници објавити листу свих привредних субјеката којима су одобрена бесповратна средства по Програму.

О б р а з л о ж е њ е

I. Правни основ за доношење Уредбе

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведених средстава, 600.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години (у даљем тексту: Програм).

Чланом 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр.55/ 05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон), којом је прописано да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона.

II. Разлози за доношење Уредбе

Разлози за доношење ове уредбе и програма садржани су у чињеници да је један од основних циљева Владе Републике Србије системска подршка сектору малих и средњих предузећа и предузетника, а посебно у отежаним условима на финансијском тржишту који су наступили током 2022. године, услед неповољних кретања у глобалном и регионалном окружењу, укључујући и сукоб у Украјини.

Како би се подстакле инвестиције привредних субјеката у ширење производње и јачање конкурентности Влада доноси Уредбу о утврђивању Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години. Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, финансијски оквир, правила за доделу бесповратних средстава, начин реализације и праћење Програма.

Циљ Програма је подршка инвестицијама у прерађивачкој индустрији и подстицај бржем привредном развоју.

Специфични циљеви Програма су:

- 1) повећање вредности и обима производње и промета прерађивачке индустрије;
- 2) подршка за инвестиције у изградњу и проширење производних капацитета прерађивачке индустрије и
- 3) јачање конкурентности прерађивачке индустрије.

Програмом је детаљно дефинисана намена средстава, делатности за чије се обављање могу користити средства, финансијски оквир, корисници, услови које морају да испуне подносиоци захтева, начин пријављивања, критеријуми и поступак оцењивања и избора квалификованих корисника средстава, као и поступак закључивања

Сектор привреде	Инвестиција	Одобрена бесповратна средства	Кредит Фонда за развој	Број одобрених захтева	% у одобреним средствима	% у броју захтева
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	1.301.861.380,55	224.187.481,39	1.072.600.614,21	47	74,3	75,8
ГРАЂЕВИНАРСТВО	371.440.348,29	50.384.793,93	321.055.554,36	8	16,7	12,9
ТРГОВИНА	103.823.573,97	14.524.210,35	88.336.222,42	5	4,8	8,1
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	59.249.230,39	10.000.000,00	49.249.230,39	1	3,3	1,6
ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	82.500.000,00	2.500.000,00	80.000.000,00	1	0,8	1,6
Укупно	1.918.874.533,20	301.596.485,67	1.611.241.621,38	62	100,0	100,0

уговора.

Колико је велика тражња за оваквом врстом подршке говори у прилог чињеница да је Јавни позив за доделу бесповратних средстава у оквиру Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години објављен 24. јула 2023. године и за само пет месеци, односно до 31.12.2023. године прикупљено је 198 захтева укупне вредности тражених бесповратних средстава 946.996.342,80 динара од укупно одређених 900.000.000,00 динара за ове намене.

Након обраде, утрошено је 301.596.485,67 динара за 62 одобрена захтева, док је 86 захтева у статусу без закљученог уговора због недовољно кредитних средстава Фонда за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд) која су неопходна за реализацију овог програма.

Посматрано по секторима привреде, у укупно одобреним захтевима највеће учешће су забележили привредни субјекти из сектора прерађивачке индустрије у оквиру које је одобрено 47 захтева (75,8%) и додељено 224.187.481,39 РСД (74,3%), а затим привредни субјекти из сектора грађевинарства за које је одобрено 8 захтева (12,9%) и додељено 50.384.793,93 РСД (16,7%).

Одобрени захтеви по секторима привреде

Одобрени захтеви за прерађивачку индустрију

Регистрована шифра делатности	Инвестиција	Одобрена бесповратна средства	Кредит Фонда за развој	Број одобрених захтева	% у одобреним средствима за прерађивачку инд.	% у броју захтева за прерађивачку инд.
Производња прехранбених производа	221.094.954,29	48.640.184,57	173.500.629,60	9	21,7	19,1
Производња металних производа	185.648.723,24	36.937.500,41	148.711.122,83	10	16,5	21,3
Производња намештаја	167.320.000,00	23.000.000,00	144.320.000,00	3	10,3	6,4

Производња папира и произв. од папира	128.372.235,79	20.255.586,84	108.116.648,95	4	9,0	8,5
Остале прерађивачке делатности	96.137.698,00	16.000.000,00	80.137.698,00	2	7,1	4,3
Производња непоменутих машина и опреме	86.061.337,73	15.305.000,00	70.756.337,73	3	6,8	6,4
Штампање и умножавање	74.497.225,47	15.064.456,49	59.432.768,98	5	6,7	10,6
Производња основних метала	149.338.825,00	13.867.765,00	135.471.060,00	2	6,2	4,3
Производња произв. од гуме и пластике	72.478.027,87	13.674.321,41	58.803.706,46	4	6,1	8,5
Производња произв. од осталих неметалних минерала	53.730.148,83	10.000.000,00	37.611.104,00	1	4,5	2,1
Производња електричне опреме	39.500.000,00	7.900.000,00	31.600.000,00	2	3,5	4,3
Прерада дрвета и производи од дрвета	22.468.871,00	2.500.000,00	19.968.871,00	1	1,1	2,1
Производња текстила	5.213.333,33	1.042.666,67	4.170.666,66	1	0,5	2,1
Укупно	1.301.861.380,55	224.187.481,39	1.072.600.614,21	47	100,0	100,0

Како у 2024. години није извршена докапитализација Фонда, а обзиром на интересовање привреде за овом врстом подршке, Министарство привреде је донело одлуку да у 2024. години програм реализује у сарадњи са банком Поштанска штедионица а.д., имајући у виду њену власничку структуру, развијену мрежу експозитура широм земље, а пре свега у најнеразвијенијим деловима, али и искуство у оваквом начину рада кроз други програм који је са овим Министарство такође спроводила.

Такође, како је буџет, који је за развојне пројекте у 2023. године износио 900.000.000,00 динара, у 2024. години смањен на 600.000.000,00 динара, Министарство привреде је на основу претходне анализе донело одлуку да се у Програму за 2024. годину подрже само привредни субјекти из сектора Прерађивачке индустрије, имајући у виду њихов допринос у БДП, као и учешће у програмима из претходних година.

Министарство ће годишњим Извештајем информисати Владу о реализацији Програма усвојеног овом уредбом. Развојна агенција ће по закључењу свих уговора, а најкасније до 31. јула 2025. године, доставити финални извештај о реализацији Програма Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Министарство привреде ће припремити Упутство о начину спровођења Програма, које ће бити јавно доступно, где ће бити прецизно дефинисан начин како се доказују услови из Програма.

III. Образложење појединачних решења

Чланом 1. ове уредбе утврђује се Програм развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години, који је саставни део ове уредбе.

Чланом 2. ове уредбе, прописано је да Уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Финансијска средства потребна за реализацију Уредбе

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од

наведених средстава, 600.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години.

Средства за реализацију овог програма представљају *de minimis* помоћ. Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства, субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 - др. закон).

V. Разлози за хитно доношење Уредбе

Уредбу би требало донети на првој наредној седници Владе како би се средства опредељена овим програмом ставила, у што краћем року, на располагање корисницима средстава.

VI. Разлози због којих се предлаже да Уредба ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије

Ступање Уредбе на снагу наредног дана од дана објављивања неопходно је због што ранијег отпочињања са реализацијом Програма и стављања средстава на располагање предузетницима, микро, малим и средњим привредним субјектима и задругама, чиме се жели унапредити конкурентност српске привреде и равномерни регионални развој.